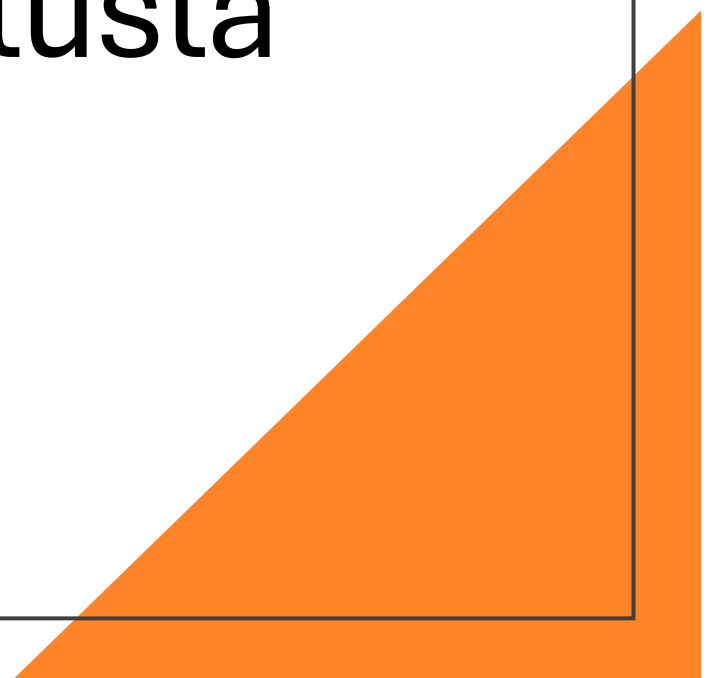

Mäntsälän kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen rahoitusta koskeva selvitys

Luonnos 28.4.2025

Vertikal Oy

Simo Pokki, Janne Pulkkinen

Lähtökohtia

- Mäntsälän kunnan yksityinen / ulkoinen palveluntuotanto toteutuu yksityisen hoidon tuella
- Yksityisen hoidon tuen piirissä olevat perheet maksavat palvelusta tasasuuruisen summan (päiväkotij- ja perhepäivähoitaja-kohtaisesti) eli maksu ei ole tulosidonnainen
- Mäntsälässä maksu eli omavastuuosuus on yksityisellä merkittävästi korkeampi kuin kunnalla
- Perheiden talouden kannalta hintaero on suuri ja muodostaa samalla riskin, jos perheet siirtyvät taloudellisiin perusteisiin pois yksityisen palvelun piiristä

Yksityisen hoidon tuesta

- Yksityisen hoidon lakisääteinen tuki koostuu kahdesta osasta:
 - Hoitoraha: Kiinteä summa per lapsi.
 - Hoitolisä: Tulosidonnainen lisä, jonka täysi määrä maksetaan, jos perheen kuukausitulot eivät ylitä perheen koon mukaan määräytyvää tulorajaa. Tulorajan ylittävä tulo vähentää hoitolisän täyttä määrää perheen koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella.
- Kunnat voivat halutessaan maksaa yksityisen hoidon tuen lisäksi kuntalisää, jonka suuruus ja ehdot vaihtelevat kunnittain. Kuntalisä voi korottaa hoitorahan ja hoitolisän määriä.

Kuntalisät Mäntsälässä

- Päiväkotihoidossa kuntalisän suuruus/lapsi/kk on alle 3-vuotiailla yli 25h/viikko 652 € ja yli 3-vuotiailla 391 €.
 - Ryhmäperhepäivähoidossa kuntalisän suuruus/lapsi/kk on alle 3-vuotiailla yli 25h/viikko 565 € ja yli 3-vuotiailla 391 €.
 - Perhepäivähoidossa hoitajan kotona kuntalisän suuruus/lapsi/kk kokopäivähoidossa on alle kouluikäisillä 234 €.
 - Mikäli lapsi on varhaiskasvatuksessa enintään 25h/viikko, kuntalisää ei makseta.
-

Yksityisen hoidon tuen kustannukset perheelle

	Yli 3 v.	Alle 3 v.	
Hoitoraha	192,28 €	192,28 €	tulee kaikille
Hoitolisä enintään	265,85 €	265,85 €	tulosidonnainen
Kuntalisä	391,00 €	652,00 €	tulee kaikille
Yhteensä vähintään	583,28 €	844,28 €	
Yhteensä enintään	849,13 €	1 110,13 €	
Yhteensä vähintään/v.	6 999,36 €	10 131,36 €	
Päiväkotipalvelun tuottaminen/v.	11 400,00 €	17 100,00 €	
Huoltajille laskennallinen maksu/v.	4 400,64 €	6 968,64 €	
Huoltajille laskennallinen maksu/kk.	366,72 €	580,72 €	tasataan ikäluokissa
Kunnallinen maksu enintään/kk.	311,00 €	311,00 €	

*Tulosidonnaista hoitolisää saa noin 10 % yksityisen tuen saajista.

Yksityisen (julkisesti ilmoitetut) maksut

- Montessori: yli 3-v. 360 € / alle 3-v. 380 € / esiop. varhaiskasvatus 340 €
 - Norlandia: yli ja alle 3-v. 310 € / esiop. varhaiskasvatus 175 €
 - Omenapuu: yli ja alle 3-v. 393 € / esiop. varhaiskasvatus 273,80 €
 - Pilke: kaikki 310 €
 - Pikku-Arola: maksut eivät löydettävissä
 - Palvelutuotannon kustannuksissa alle 3-vuotiaiden palvelun tuottaminen on noin 1,5 kertaa kalliimpaa kuin alle 3-vuotiaiden
-

Analyysi Mäntsälän ulkoisen tuotannon hinnoista ja taloudesta

Henkilöstö		
Kuukausipalkka	2 750,00 €	syötä tieto
Sivukulut ja lomarahat	29 %	
Vuodessa	42 570 €	
Suhdeluku	7	
Lasta kohti	6 081,43 €	
Muu henkilöstö osuus	10 %	syötä tieto
Lasta kohti	6 689,57 €	
Ruoka		
Läsnäolopäivää/lapsi/v.	200	syötä tieto
Ruokailun hinta/lapsi/päivä	4,00 €	syötä tieto
Lasta kohti	800 €	
Materiaalit	100,00 €	syötä tieto
Vuokra (ja siivous)		
M2/lapsi	10	syötä tieto
Vuokra/kk/M2	15,00 €	syötä tieto
Lasta kohti	1 800,00 €	
Muut kulut	500,00 €	syötä tieto

	Yli 3 v.	Alle 3 v.	Alle 3 v. kerroin
Henkilöstömenot	6 690 €	11 707 €	1,75
Ruoka	800 €	800 €	1
Materiaalit	100 €	100 €	1
Tilakustannukset	1 800 €	3 150 €	1,75
Muut kulut	500 €	500 €	1
Yhteensä	9 890 €	16 257 €	1,644
Per kuukausi	824 €	1 355 €	

Päiväkotipalvelun laskennallinen minimihinta riippuu eniten tilakustannuksista, muut kulut ovat melko samoja. Tilojen koko ja vuokrataso vaihtelevat. Tässä laskelmassa ehdoton minimihinta on 824 euroa. Mäntsälässä päiväkodit tulevat toimeen alimmillaan tasolla noin 900 €/kk.

Yksityisen hoidon tuen ja palvelusetelin vertailua

- Tuki

- Ei tulosidonnainen → kaikille sama maksu/omavastuuosuus
- Yleensä pienempituloiset perheet eivät voi käyttää
- Asiakkaan ei tarvitse ottaa vastaan palvelua (ottaa kunnallisen)
- Taloudellinen rasite voi olla perheelle huomattava: esim. 2 sisarusta x 350 euroa x 12 kk = 8400 euroa vuodessa, joka voi olla kunnallisessa nolla euroa
- Käytössä tosiasiallisesti vain muutamissa kunnissa, kuten Mäntsälä ja Helsinki, lisäksi käytössä sekamalleja (Lahti)
- Yksityisen hoidon tuki edellyttää aina kuntalisää, kuten Mäntsälässä

- Palveluseteli

- Yleisin tapa ulkoisen palvelun rahoittamiseen
- Voi olla (yleensä on) tulosidonnainen asiakasmaksulain mukaan, jolloin maksu on 0-311 euroa/ kk
- Mahdollistaa palvelun myös pienempituloisille, jos tulosidonnainen palveluseteli
- Sopimussuhde perheen ja tuottajan välillä, kunta vain rahoittajana (järjestäjä)
- Kunta päättää palvelusetelin suuruudesta ja ehdoista
- Palveluseteliä hallinnoidaan nk. Sääntökirjalla, jonka hyväksyy lautakunta

Talous 2024

Yksityisen
hoidon tuet
1,4 M€

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen talous

Tililaji	2024	
Henkilöstömenot	-	9 313 511 €
Muut menot	-	4 900 771 €
Asiakaspalv. ostot	-	127 930 €
Lasten kotihoidon tuki	-	830 650 €
Palvelusetelimenot		- €
Yksityisen hoidon tuki	-	1 394 736 €
Vyörytykset, org. sisäiset		- €
Asiakasmaksutulot		614 988 €
Muut tulot		91 334 €
Ei laskennassa		185 €
Yhteensä	-	15 861 091 €

	Yli 3 v.	Alle 3 v.	Yhteensä
Lapsia	135	45	180
Yksityisen tuen määrä/kk	583 €	844 €	
Perheen maksu / kk	350 €	350 €	
Perheiden maksut yht./v.	543 375 €	181 125 €	724 500 €
Yksityinen tuki brutto	1 448 917 €	618 040 €	2 066 957 €
Yksityinen tuki €/v. NETTO	905 542 €	436 915 €	1 342 457 €
Palvelusetelin määrä/kk	930 €	1 488 €	
Perheen maksu / kk	100 €	100 €	
Perheiden maksut yht./v.	155 250 €	51 750 €	207 000 €
Palveluseteli brutto	1 443 825 €	770 040 €	2 213 865 €
Palvelusetelit €/v. NETTO	1 288 575 €	718 290 €	2 006 865 €
Kustannusero NETTO	-383 033 €	-281 375 €	- 664 408 €

Yksityisen hoidon tuen ja palvelusetelin kustannusero on noin 690 000 euroa / vuosi

- Oletuksena laskelmassa seuraavat:
- Perheeltä peritään maksu 12 kuukaudelta
- Palveluseteli olisi tulosidonnainen
- Asiakasmaksulain mukaan perittävä omavastuuosuus kattaa palvelusetelin hinnasta noin 8 %, kuten kunnallisissa palveluissa

Analyysi

- Yksityisen hoidon tuen riskitaso on korkea
 - Maksu huomattavan paljon korkeampi kuin kunnallisessa palvelussa
 - Palvelua ei tarvitse ottaa vastaan
 - Uhkana siirtymä ulkoisesta palvelusta kunnalliseen palveluun
 - Taloudellisessa mielessä osan perheistä ei kannata ottaa ulkoista paikkaa vastaan
 - Vain korkeimmassa maksuluokassa oleville perheille tilanne on lähes neutraali
- Mäntsälälle kustannus siirtymisestä palveluseteliin on noin 690 000 euroa nykytilanteen mukaan vuodessa
- Jos asiakassiirtymä tapahtuu hallitsemattomasti, on tilanne vaikea sekä kunnalle että ulkoisille tuottajille
- Teoriassa kapasiteetin loppuessa omista yksiköistä voisi kunta joutua ostamaan ulkoisilta paikkoja ostopalveluna, koska ostopalvelu rinnastuu omaan palveluun juridisesti

Palvelutarve 2022-2034, realistinen

REALISTINEN													
Mäntsälä	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0-vuotiaat	155	161	163	170	170	170	170	170	170	170	170	170	170
1-vuotiaat	192	165	170	168	175	175	175	175	175	175	175	175	175
2-vuotiaat	210	199	174	175	173	180	180	180	180	180	180	180	180
3-vuotiaat	201	213	208	179	180	178	185	185	185	185	185	185	185
4-vuotiaat	206	202	218	213	184	185	183	190	190	190	190	190	190
5-vuotiaat	226	215	206	223	218	189	190	188	195	195	195	195	195
6-vuotiaat	285	232	221	211	228	223	194	195	193	200	200	200	200
Yhteensä	1475	1387	1360	1339	1328	1300	1277	1283	1288	1295	1295	1295	1295
Vaka-ikäiset	1346	1253	1224	1197	1186	1158	1135	1141	1146	1153	1153	1153	1153
Palveluissa	1047	954	975	960	957	940	927	938	947	959	965	970	970
Osallistumisaste	77,80 %	76,15 %	79,65 %	80,15 %	80,65 %	81,15 %	81,65 %	82,15 %	82,65 %	83,15 %	83,65 %	84,15 %	84,15 %
												muutto	5,00
												0-vuotiaat	170
OPTIMISTINEN												osall.aste	0,50 %

Palvelutarveskenaariot: realistinen, optimistinen, pessimistinen

